

"راه توده" و بحث دو سال پیش "انتخابات آزاد"

آزادی ها، گام نخست هر تحول است! (تیر ماه ۷۴)

«... ما بر ضرورت دفاع از همین آزادی های محدود و شکننده و در مخاطره موجود در جامعه، بعنوان سنگری برای تلاش در راه بازگرداندن همه آزادی های اساسی به جامعه تاکید می کنیم. بدین ترتیب است که ما بی اغیبتی به کارزار حفظ آزادی های بسیار محدود موجود را، در راه مبارزه برای کسب آزادی ها، نه تنها توصیه نمی کنیم، بلکه آنرا عمیقاً نادرست و اندیشه ای در جهت چپ روی و یا راست روی ارزیابی می کنیم... (ما) با همه شخصیت ها، احزاب و سازمان های سیاسی-مذهبی یا غیر مذهبی- که در جهت حفظ آزادی های بسیار محدود و در مخاطره موجود و تعمیق و گسترش آنها مبارزه می کنند، و معتقد به تحولات ملی، مثبت و مترقی در جامعه هستند، همگام هستیم و تفاهم داریم. ما همچنان اعتقاد داریم، که نیروهای سیاسی طرفدار استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی در خارج از کشور نیز، اگر هماهنگ با این تلاش داخل کشور گام بردارند، جبهه آزادی و نجات ایران-فارغ از هر نامی که بر آن نهاد شود- آنقدر توانمند خواهد شد، که مقابله با آن توسط نیروهای واپسگرایی حاکم، با توجه به مجموعه شرایط و توازن قوا، به آسانی گذشته امکان پذیر نشود.»

(بقیه متن پیام آیت الله منتظری از ص ۳۲)

حفر یک چاه ناچار باشند مالیات زیادی بدهند و کود و سموم را به قیمت های زیاد تهیه کنند، قرا روستاها را رها می کنند و دولت ناچار می شود گوشت و مواد غذایی را با دلارهای نفتی برای آنان تهیه کند.

۹- از اموری که همه ملت انتظار دارند مورد توجه واقع شود تامین حقوق ملت و آزادی های مصرح در قانون اساسی است. شعارهای اول انقلاب چنین بود: «استقلال- آزادی- جمهوری اسلامی» البته آزادی در چارچوب رعایت موازین اسلامی و حقوق یکدیگر، از نظر شرح و قانون اساسی تفتیش عقاید ممنوع است، استراق سمع، شنودگذاری و هرگونه تجسس ممنوع است. حیثیت و جان و مال اشخاص محترم است و هیچکس را نمی توان دستگیر کرد مگر به حکم قانون و ابلاغ کتبی موارد اتهام. نشریات و مطبوعات بایسته در بیان مطالب آزاد باشند مگر در امور ضد دین و ضد عفت عمومی، در جهان امروز روزنامه ها، زبان گویای مردمند و طبقات مختلف می توانند به وسیله آنها پیام خود را به مسئولین برسانند و چنین نیست که فقط سخنگویی دولت باشند و موظف باشند فقط اخبار تکراری القاء شده از طرف مسئولین را بنویسند.

تشکیل احزاب سیاسی باید آزاد باشد- البته در چارچوب موازین اسلامی- تا مردم از همه طبقات با عضویت در آنها بتوانند افکار و نظریات خودشان را تبیین کنند و در هر تضارب و برخورد افکار مختلف هم خودشان آگاهی و رشد سیاسی پیدا کنند و هم دولت را در مواقع حساس یاری دهند، و هم نسبت به رجال سیاسی و با ارزش شناخت کامل پیدا کنند تا در مواقع انتخاب نمایندگان یا رئیس جمهور آمادگی کامل داشته باشند و چنین نباشد که هنگام انتخابات گرفتار گروه های خلق الساعه و تبلیغات مبتذل آنان گردند، و بالاخره شرکت مردم در انتخابات آزادی توقف به شناخت قبلی و آمادگی کامل دارد، و راه آن تشکیل احزاب سیاسی آزاد است.

۱۰- درخامه امیدوارم جنابعالی که شخصیتی متدین و متعهد ولایت و کاردان می باشند در پرتو توکل به خدای متعال و اقتداء به پیامبر اکرم (ص) و امیرالمؤمنین (ع) و دعای حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف در اجرای احکام اسلام و قانون اساسی و قوانین مصوبه و در سازندگی کشور در ابعاد سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی موفق باشید و بتوانید با انتخاب افراد خوب و حذف تشریفات غیر ضروری و ادغام یا حذف ارگان های تکراری و اختیار روش های ساده زیستی، موقعیت کشور و انقلاب را در برابر دشمنان حفظ نمایید و سعی کنید در هر حال جنبه مردمی بودن خود را از دست ندهید.

والسلام علیکم ورحمت الله وبرکاته

۱۹ مهر الحرام ۱۳۸۱- ۱۳ فروردین ۱۳۷۶- قم، حسینعلی منتظری

بحث پیرامون انتخابات در ایران، در مطبوعات داخل و خارج از کشور، بسیار جلوتر از انتخابات مجلس پنجم و دوره هفتم ریاست جمهوری شروع شد. با آنکه ریشه های شکست سیاست تحریم و اصولاً غافلگیر شدن اپوزیسیون جمهوری اسلامی در برابر انتخابات ریاست جمهوری، به زمان های بسیار جلوتر از این بحث ها بازمی گردد، اما کنکاش و مرور دوباره موضوعی هائی که در این رابطه در اواخر سال ۷۳ و اوایل ۷۴ شروع شد نیز خود گویای واقعیاتی انکارناپذیر است. در این دوران، بحث ها عمدتاً پیرامون انتخابات آزاد در جمهوری اسلامی دور می زد و اپوزیسیون چپ جمهوری اسلامی در محاصره این بحث ها خود را گرفتار ساخته و از اوضاع داخل کشور غافل مانده بود.

راه توده، در همان زمان، بحث مربوط به انتخابات آزاد را، از زاویه ای متفاوت با بحث های مطرح در نشریات چپ و نشریات اپوزیسیون راست خارج از کشور مطرح کرده و نکاتی را پیرامون این مسائل مطرح ساخت. از جمله مقالاتی که راه توده در این ارتباط منتشر ساخت، مقاله ایست با عنوان "درباره انتخابات آزاد" که در فروردین ماه ۷۴ منتشر شده و همچنین مقاله ای با عنوان "آزادی ها، گام نخست هر تحول است!" که در تیرماه ۷۴ منتشر شد. از آنجا که در گرماگرم بحث های رایج در مطبوعات خارج از کشور در این زمان، توجه کافی به نکات مطرح شده در این مقالات نشد، ما برای یادآوری دوباره و ضرورت توجه بیشتر به واقعیاتی که پیرامون اوضاع ایران مطرح است، نکات برگرفته ای از آن دو مقاله را در زیر می آوریم. همین نکات و حاصل دو انتخابات مجلس پنجم و ریاست جمهوری نشان می دهد، که واقع بینی در باره اوضاع ایران و جمهوری اسلامی، از آن مسیری ممکن نیست، که بسیاری در آن گام برداشته اند.

درباره انتخابات آزاد (فروردین ۷۴)

«طرفداران و مدافعان شعار انتخابات آزاد را دو دسته تشکیل می دهند. دسته نخست کسانی هستند که معتقدند تنها راه چاره اوضاع بحرانی کنونی کشور، برگزایی رژیم و برگزاری یک انتخابات آزاد است، و از آنجا که حکومت کنونی به آن تن در نمی دهد و تن در نخواهد داد، لازم است، که از طریق محافل و مجامع بین المللی به آن فشار آورد و رژیم را وادار کرد، که از حاکمیت صرف نظر کرده و کنار رود، یا آن را با نیروهای اپوزیسیون تقسیم کند. مدافعان این دیدگان، تنها قدرت و خواست رژیم را در نظر می گیرند و برای نیروهای مترقی یا مخالف، صرفاً در حد واسطه مراجعه و التماس در پیشگاه امپریالیسم، یا بقول برخی "مراجع بین المللی" ارزش و اعتبار قائل هستند.

در واقع ضرورت مراجعه و حضور به اصطلاح "مراجع بین المللی" در انتخابات مورد نظر آنان، خود به معنای آن است که نیروهای دمکراتیک کشور، آنچنان از قدرت برخوردار نیستند، که بتوانند انتخابات آزاد را تضمین کنند و نیاز به قیم و حضور ناظران خارجی دارند. هنگامی که نیروهای دمکراتیک قدرت آن را نداشته باشند، که حتی بتوانند آزادی انتخابات را برقرار کنند، چگونه توان برقراری انتخابات آزاد را خواهند داشت؟ به همین دلیل است، که شعار انتخابات آزاد این گروه، صرف نظر از نیت مطرح کنندگان آن، در واقع عبارتیست از توسل به امپریالیسم ها و وارد شدن در بازی های آنها و در نهایت کشاندن پای امپریالیسم به امور داخلی ایران، که سهم مهلک و کشنده ای برای کشور و استقلال ملی آن است. ما معتقدیم، که برگزاری انتخابات آزاد، قبل از هر چیز موکول به وجود "آزادی ها" در داخل کشور است و تا زمانی که همه نیروهای دمکراتیک و مترقی و مدافع انقلاب و آرمان های آن از آزادی برخوردار نباشند، امکان برگزاری انتخابات آزاد در مفهوم کامل و گسترده آن، وجود نخواهد داشت. به همین دلیل به نظر ما، خواست انتخابات آزاد، بالطبع نمی تواند و نباید در برابر مبارزه برای برقراری، حفظ و گسترش آزادی ها قرار گیرد، بلکه برعکس، باید در راستای و در خدمت تامین آزادی نیروهای مترقی بکار گرفته شود. به گمان ما، در شرایط مشخص کنونی کشور، گسترش آزادی ها، تنها راه مقابله با خطر امپریالیسم و نیروهای دست راستی و ارتجاعی است و در نتیجه، ما خواست انتخابات آزاد را بدان مفهوم درک